

Jonge sla moet je niet snoeien

Met dit memorandum wil de gezamenlijke Limburgse professionele kunstensector solidair een krachtige boodschap geven aan de beleidsmakers, om bij de politieke besluitvorming rekening te houden met de aparte Limburgse situatie en om de voorwaarden te scheppen voor een levenskrachtig Limburgs kunstenlandschap.

Er zijn weinig organisaties in Limburg en ze zijn ook nog eens erg klein. Dat heeft te maken met een historische subsidie-achterstand. Toen de Vlaamse kunstensector eind jaren '90 geconsolideerd raakte, moesten de meeste Limburgse organisaties nog instromen. De sector in Limburg is vandaag in volle groei. Het is als jonge sla. Die moet je niet gaan snoeien.

Bij de recente preadviezen kregen veel organisaties een onvoldoende of hooguit een voldoende. Slechts enkele organisaties scoorden een goede of zeer goede beoordeling.

Met dit memorandum willen we de lokale beleidsmakers oproepen om geen paniekvoetbal te spelen en niet enkel de eigen dossiers te verdedigen of de dossiers die 'in het vagevuur' hangen, maar standvastig op te komen voor de Limburgse kunstensector in zijn geheel.

Centrumsteden als pakweg Kortrijk of Brugge tellen niet méér erkende organisaties dan Hasselt, maar halen wel een veelvoud aan middelen binnen: Kortrijk ruim 4 miljoen euro, Brugge zelfs 7,2 miljoen tegenover 1,7 miljoen voor Hasselt. Er loopt een ijzeren gordijn tussen oost en west, van Antwerpen over Mechelen naar Brussel: ten westen van het gordijn worden 92% van de middelen verdeeld, ten oosten van het gordijn (waar nochtans 29% van de Vlamingen woont) blijft slechts 8% over.

Het houdt de organisaties in Limburg klein. Dat heeft zijn weerslag op de professionalisering. In eerste lezing bleken vele Limburgse dossiers niet voldoende. Er zijn er kwantitatief niet genoeg en we hebben de opmerkingen over de kwaliteit kunnen lezen in onze individuele dossiers.

De Provincie Limburg heeft de afgelopen decennia heel wat inspanningen gedaan om de historische subsidie-achterstand te compenseren: via haar eigen culturele instellingen, via projectsubsidies, ondersteuning van samenwerkingsplatforms en stimulansen voor jonge makers binnen het kunstenveld. Dat is tegelijk een zegen en een vloek. Het wegvallen van cultuur als provinciale bevoegdheid heeft nu op Limburg een veel grotere impact dan op andere provincies.

We pleiten er met dit memorandum dan ook voor om niet lukraak wat organisaties te redden. Maar om solidair naar het Limburgse kunstenlandschap in zijn geheel te kijken. **Een levenskrachtig landschap vraagt diversiteit, met grote en kleine spelers, in verschillende disciplines en functies.** Die spelers moeten ver genoeg uit mekaar staan, anders wordt het veld te klein; ze moeten ook dicht genoeg staan om een netwerk uit te bouwen, **waar je kennis deelt, expertise opbouwt en volwaardig lokaal en (inter)nationaal partnerships kan aangaan.**

Limburg heeft alle troeven in handen om met ambitie naar de toekomst te kijken. Het Limburgse veld kent een aantal bijzondere sterktes waarmee het zich onderscheidt in Vlaanderen en internationaal:

- de **fysieke en mentale open ruimte**. Kunst in de open ruimte is een Limburgse specialiteit. Verschillende organisaties leveren baanbrekend werk met de open ruimte als expliciet vertrekpunt: C-TAKT, Musica, Z33, FLACC, Het nieuwstedelijk, Architectuurwijzer, KC BELGIE...

- het bloeiende en erg diverse **festivalecircuit**, zowel binnen als buiten het kunstendecreet. Van B-Classic en Motives for Jazz tot Stadstriënnale, van Krokusfestival en Theater op de Markt tot Zomeropera, Afro-Latino Festival en Pukkelpop, van AlbaNova tot Babelut.
- de sterke focus op **beeldende kunst** en **vormgeving** (design, architectuur en grafische kunst) in uiteenlopende organisaties als Z33, CIAP, Cultuurplatform Design, Kopij, Architectuurwijzer, FLACC, Modemuseum, VONK en hoger onderwijs als PXL Mad en LUCA School of Arts.
- **muziek** speelt een centrale rol met spelers als Musica, Muziekodroom, maar ook KC BELGIE, Heartbreaktunes/Kolonie, Het nieuwstedelijk, Gonzo Circus, PXL Music (Pop & Rockacademy), en weerom Motives for Jazz, Afro-Latino, Zomeropera en Pukkelpop.
- **Jonge makers en talentontwikkeling** staan centraal in de werking van C-TAKT, Het nieuwstedelijk, Krokusfestival, KC BELGIE, FLACC, Muziekodroom en Musica. Maar ook Toegepast, Stroom, P2 coproductieplatform, Limbomania...
- Er is heel wat **culturele infrastructuur in de luwte**, waar kunstenaars tijd kunnen nemen, kunnen werken en zich ontwikkelen, waarna ze vanuit de periferie naar de grootsteden en internationaal kunnen uitzwermen
- **de focus op jong publiek** bij Krokusfestival, Babelut, dansgezelschap Tout petit, P2...
- **de Euregionale scope**, van waaruit bijna alle Limburgse huizen werken.

Limburg kent een kleine, overzichtelijke maar vooral erg jonge sector, die beloftevol is en alle kansen op ontwikkeling biedt. De sector wordt voor het merendeel getrokken door gedreven dertigers en jonge veertigers. *Klein, overzichtelijk, jong, beloftevol* en *gedreven*: dat zijn allemaal grote kansen.

De Limburgse sector kent nu al een paar stevige spelers als Musica, Z33, Het nieuwstedelijk, Muziekodroom en KC België die een engagement willen opnemen om kennis te delen met kleinere organisaties in het veld. Ook voor de cultuurcentra is hier een rol weggelegd.

We zijn klaar voor een Limburgse kunstensector 3.0. En dat betekent: meer samenwerking binnen en buiten Limburg, meer de blik naar buiten. Het betekent ook: zelfbewust onze plaats opeisen in het internationale kunstenveld. Kortom, **bewust ambitieus. Jonge sla wil groeien.**

We vragen aan de minister om hiervoor de context te voorzien. **Zorg voor ruimte en zuurstof, voor humus en kunstmest.** Zorg ervoor dat Limburgse organisaties aan slagkracht winnen. Vrijwaar de broodnodige diversiteit en autonomie, maar laat ons tegelijk **een gezamenlijke taskforce** oprichten en een stappenplan maken, met duidelijke afspraken en doelstellingen. Niemand houdt van schoonmoeders, maar we hebben een schop onder de kont nodig. Het beleid op provinciaal vlak, de stedelijke beleiden, maar ook wij, de organisaties binnen het Kunstendecreet. Er zijn bergen werk te verzetten op vlak van publieksbetrokkenheid, op vlak van nationale en internationale uitstraling, op vlak van ruimte te creëren voor makers. Om initiatieven te laten groeien. Om een omgeving te creëren die weer aantrekkelijk wordt voor culturele ondernemers en artistiek talent.

Jonge sla moet je niet snoeien. Die moet je bemesten en bevoeien. Even wachten. Daarna kan je oogsten.

Namens de Limburgse kunstenuorganisaties:

Architectuurwijzer	FLACC	Musica
B-Classic	Het nieuwstedelijk	Muziekodroom
Bo(o)m	KC BELGIE	Stadstriënnale
C-TAKT	Kopij	Z33
CIAP	Krokusfestival	Zomeropera
Cultuurplatform Design	Motives for Jazz	